

Ügyiratszám: MN/30476-20/2011.

Ügyintéző: **személyes adat**

Email: **személyes adat**

Tárgy: kiskorúak védelméről szóló, a termékmegjelenítés tényéről szóló tájékoztatási követelmény és a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmára vonatkozó rendelkezések megsértése

Melléklet: A klasszifikációs rendelkezések megsértése szempontjából sérelmezett műsorrészek részletes leírása

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

415/2012. (II. 29.) sz.

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) a **személyes adat** által képviselt MTM-SBS Televízió Zrt.-vel (1145 Budapest, Róna u. 174., továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a TV2 csatornáján 2011. szeptember 13-án 06 óra 55 perc és 08 óra 53 perc között sugárzott „Mokka” című műsorszámával megsértette a műsorszám korhatár-kategóriába sorolására és a műsorszámok közzétételére vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót

2.500.000 Ft, azaz kétmillió-ötszázezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

A Médiatanács megállapította továbbá, hogy a Médiaszolgáltató ugyanezen műsorszámával megsértette a termékmegjelenítés tényéről szóló tájékoztatási kötelezettséget előíró rendelkezést, mely miatt

felhívja a Médiaszolgáltatót, hogy jelen határozat közlését követően tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiatanács megállapította továbbá, hogy a Médiaszolgáltató ugyanezen műsorszámával megsértette a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó törvényi rendelkezést, ezért

felhívja a Médiaszolgáltatót, hogy jelen határozat közlését követően tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiatanács figyelmezteti a Médiaszolgáltatót, hogy a megállapított médiaigazgatásra vonatkozó szabályok ismételt megsértése esetén a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Mttv.) 187. §-ában meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására jogosult.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata a határozat közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, a Médiatanácshoz három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság tárgyalás tartása nélkül 30 napon belül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

I n d o k o l á s

A Médiatanács hivatalból, az Mttv. 167. § (1) bekezdésében foglalt általános hatósági felügyeleti hatáskörében rendszeresen vizsgálja a Médiaszolgáltató adásait. A Médiaszolgáltató TV2 csatornáján 2011. szeptember 13-án 06.55.15 és 08.53.34 között sugárzott Mokka című műsorszámával kapcsolatban lefolytatott hatósági ellenőrzés során, a műsorszámok részletes tartalmi elemzése alapján felmerült az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának, valamint az Mttv. 31. § (2) bekezdésének a megsértése, az alábbiak miatt:

A műsorszámban - melyet a Médiaszolgáltató a III., a 12 éven aluliak számára nem ajánlott korhatári kategóriába sorolt, több olyan összeállítás szerepelt, melyek deviáns magatartásokat, szélsőséges konfliktusmegoldást, agresszív cselekményeket és ezek verbális részletezését mutatták be. A „Mokka” című műsor a vizsgált napon többek között Damu Roland elsőfokú, hat év börtönbüntetésről szóló ítéletével, a kerekegyházi „darabolós” gyilkossággal és a magát benzinnel felgyújtó 10 éves fiú esetével foglalkozott.

A műsorszám kiskorúak számára káros tartalma az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése merült fel.

A műsorszámot megelőzően a képernyőn megjelenő tájékoztatás szerint a műsorszám termékmegjelenítést tartalmazott, azonban az e tényre vonatkozó tájékoztatás nem felelt meg az Mttv. 31. § (2) bekezdésében rögzített kötelezettségnek, mivel a termékmegjelenítést tartalmazó műsorrész/műsorszám végén a Médiaszolgáltató elmulasztotta a nézők termékmegjelenítés tényéről szóló tájékoztatását.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Médiatanács az Mttv. 182. § ba) és bg) pontjában foglalt hatáskörében hivatalból 2011. december 7-én hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben, melyről 1815/2011 (XII.7.) számú, MN/32643-4/2011. ügyiratszámú végzésében a Ket. 29. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Ket. 29. § (5) bekezdése szerinti tartalommal értesítette a Médiaszolgáltatót, tájékoztatta a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint a Ket. 51. § (1) bekezdése értelmében felhívta a figyelmét arra, hogy az eljárás során nyilatkozattételi és irat-betekintési jog illeti meg.

A Médiaszolgáltató az eljárás megindításáról értesítő végzést 2011. december 21-én vette át, nyilatkozata – megfelelően igazolt képviselője útján – 2012. január 4-én érkezett.

A vizsgált műsorszám korhatári besorolásával kapcsolatban kifejtette, hogy meggyőződése szerint a kategória megválasztása a jogszabálynak megfelelő volt.

Az első kifogásolt műsorrésszel (benzinnel felgyújtotta magát egy tízéves fiú) kapcsolatban a Médiaszolgáltató előadta, hogy az vizuálisan nem jelenítette meg az eseményt és a sérült gyermeket sem mutatta be, az édesanya beszámolójából pedig arra lehetett következtetni, hogy baleset történt. Elhangzott ugyan az összeállításban, hogy a tragédia napján a fiút egy társa az iskolában bántalmazta, de azt is közölték, hogy később bocsánatot kért és lelkiismeret furdalása van, ezáltal pedig az agresszió, mint negatív magatartás helytelenítése a műsorszámban egyértelműen megjelent. A Médiaszolgáltató úgy véli, a gyermek súlyos sérüléseinek ismertetése és az édesanya elkeseredésének bemutatása alkalmas volt arra, hogy felhívja a kiskorúak figyelmét a háztartásban használt tűzveszélyes anyagokra, de az összeállítás egésze egyéb társadalmilag hasznos célt is szolgált, hiszen elhangzott, hogy a családtagokon kívül falubeliek és civil szervezetek is segítenek az édesanyának, azaz a műsorszámban megjelent az összefogás, a szolidaritás, így összességében segítségnyújtásra hívott fel.

A második kifogásolt műsorrésszel kapcsolatban (kerekegyházi gyilkosság) a Médiaszolgáltató előadta, hogy abban az emberölés egyértelműen elítélendő, negatív viselkedési mintaként jelent meg, valamint megjegyezte, hogy az ellenőrzés megállapításai között szereplő „*ízekre szaggatta*” kifejezés nem a gyilkossággal kapcsolatos tényként, hanem csupán nyelvi példaként hangzott el. A Médiaszolgáltató úgy véli, hogy az összeállítás humoros felvezetését (06:56:39 – 06:57:02) a 12 éves gyermekek már megfelelően, humorként tudják értékelni.

A harmadik sérelmezett műsorrésszel kapcsolatban (Damu Rolandot elítélték, többek között nemi erőszakért) a Médiaszolgáltató ismételtén megjegyezte, hogy a bűncselekmény elkövetését elítélendő viselkedésként jelenítette meg, és annak következményeit is kellőképpen hangsúlyozta, amikor úgy kommentálta az eseményeket, hogy „*Damu szinte összezsuklott*”, illetve képernyőfeliraton többször arról tájékoztatta a közönséget, hogy „*majdnem elájult az ítélettől Damu Roland*”.

A Médiaszolgáltató végül előadta, hogy a kifogásolt műsorrészek a közvéleményt foglalkoztató, aktuális témák voltak, amelyekről több forrásból is tájékozódhattak a gyermekek. Álláspontja szerint a témákat a kiskorúak számára is érthető, követhető, feldolgozható módon mutatták be. Hangsúlyozta, hogy a műsorrészekben elhangzott tartalom kizárólag verbálisan jelent meg, vizuális ábrázolás egyik esetben sem volt, ezért az összeállítások félelmet nem kelthettek, ahogyan feszültséget generáló akusztikus és képi eszközöket sem alkalmaztak, az antiszociális magatartás emberi, büntetőjogi következményei pedig mindhárom műsorrészben megjelentek.

A „Mokka” című műsorszám vizsgált adásában közzétett termék megjelenítéssel kapcsolatban a Médiaszolgáltató előadta, hogy a termék megjelenítésről szóló tájékoztatást a véleményszavazáson megnyerhető nyeremények bemutatása, nem pedig az „Elhurcolva” című filmről szóló műsorrész miatt közölte. A Médiaszolgáltató elismerte, hogy a műsorszám végén a tájékoztatás elmaradt, de álláspontja szerint ez nem sértette a nézői érdekeket. Előadta, hogy az „Elhurcolva” című amerikai filmről szóló műsorrész „*kulturális témával kapcsolatos beszélgetés*” volt, és a film forgalmazójától semmilyen anyagi juttatást nem kaptak a bemutatásért.”

A Médiaszolgáltató 2012. január 4-én érkezett nyilatkozata alapján, az „Elhurcolva” című filmről szóló résszel összefüggésben felmerült a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 20. § (3) bekezdésben rögzített, a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételének tilalmát rögzítő rendelkezés megsértése, ezért a Médiatanács 123/2012. (I. 18.) számú, MN/30476-13/2011. ügyiratszámú végzésével, az Mttv. 182. § c) pontjában foglalt hatáskörében eljárva kiterjesztette az eljárást az Smtv. 20. § (3) bekezdés megsértésének vizsgálatára, valamint kötelezte a Médiaszolgáltatót, hogy küldje meg a Médiatanács részére a vizsgált műsorszámokban szereplő termékmegjelenítésről szóló megállapodásokat.

A Médiaszolgáltató 2012. január 31-én vette át az eljárás kiterjesztéséről szóló végzést, és 2012. február 8-án ezzel kapcsolatban újabb nyilatkozatot tett.

Ismételten előadta, hogy az „Elhurcolva” című amerikai filmmel kapcsolatban sem termékmegjelenítésre, sem egyéb kereskedelmi közlemény bemutatására vonatkozó megállapodás nem jött létre. Megjegyezte továbbá, hogy a termékmegjelenítésre vonatkozó megállapodások nem feltétlenül írásban jönnek létre, sok esetben pedig éves vállalásról szólnak a szerződések, amit utólag foglalnak írásba, ezért nem állnak minden pillanatban a Médiaszolgáltató rendelkezésére.

A műsorszámokban három nyereséget mutattak be, melyek közül az első felajánlójával kötött szerződést a Médiaszolgáltató csatolta, a másik két nyereséggel kapcsolatban pedig közölte, hogy felajánlójukkal csak keret-megállapodás, illetve szóbeli megállapodás jött létre a bemutatásra vonatkozóan. A Médiaszolgáltató ugyanakkor kérte a szerződés üzleti titokként való kezelését.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés, a műsorszám megtekintése és a Médiaszolgáltató nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte:

Az Mttv. 9. § (5) bekezdés és 10. § (1) bekezdés c) pont megsértése

Az Mttv. 9.§ (5) bekezdése értelmében:

„Azt a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.

A Médiaszolgáltató az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti, III. korhatár-kategóriába sorolta a vizsgált műsorszámot, azaz azt „tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott” minősítéssel látta el.

Az Mttv. 10. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a különböző korhatár-kategóriákba sorolt műsorszámok mely időpontban tehetők közzé. A c) pont alapján „a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”.

A 2011. szeptember 13-án közzétett „Mokka” című műsorszám az alábbi tartalmak, illetve elemek miatt magasabb, IV. korhatári kategóriába sorolandó:

A műsorszám első problematikus műsorrészében (07.20.49-07.23.39) a magát benzinnel felgyújtó, tízéves fiú történetét mutatta be Médiaszolgáltató. A drámai hangvételű felkonferálás után a Napló 2011. szeptember 11-i felvételeit adták közre, melyben a gyermek édesanyja nyilatkozott, aki a Bethesda kórházban látogatta meg a még életveszélyes

állapotban lévő fiát. A bejátszás alatt a sérült kiskorúról egy korábbi arcképet láthattak a nézők. Az égési sérült állapotáról a Napló narrátora részletekbe menően nyilatkozott („... a Bethesda kórház intenzív osztályán fekszik mesterséges altatásban, és lélegeztető gépen tartják, öt napja az orvosok a kisfiú életéért küzdenek és a végtagjaiért. Teste több mint ötven százaléka ugyanis nagyon súlyosan megégett.”)

Az édesanya a látogatás után sírva fakadt, rokonai vigasztalták a folyosón, majd könnyeivel küszködve mondta el az orvosok véleményét fia állapotáról („Nincs túl az életveszélyen, nem tudják, mi lesz vele.”).

Ezt követően a Napló riportere hazavitte a családtagokat, a kamera pedig bemutatta, hogy milyen szegényes körülmények között él **Személyes adat** a család. A szociális háttérrel csak annyi derült ki, hogy három hónappal ezelőtt költözött ide a három gyermekét egyedül nevelő édesanya. Az édesanya a riporternőnek megmutatta, hol gyújtotta fel magát a fia, majd a helyszínen talált összeégett tárgyakról adott részletes leírást.

A bejátszást a reklámmegszakítás után az anya és a műsorvezető beszélgetése követte a stúdióban (07.33.16-07.40.19). Az interjúban a kisfiú édesanyja részletesen beszámolt fia tetteről („anyaszült meztelenül, összeégve ért be a konyhaajtóba, hogy anya segíts, mert összeégtem”), illetve az egészségi állapotáról („életveszélyben van, lélegeztető gépen, folyamatosan vért kap”).

Az édesanya elmondta, hogy még mindig nem tudják, mi történhetett, majd hangsúlyozta, nem hibáztatja a történetekért fia három évvel idősebb iskolatársát, aki aznap délelőtt anyyira megverte a fiát, hogy orvosi ellátásban részesítették. Az édesanya úgy vélte, a két esemény közt semmilyen összefüggés nincs, korábban beszélt a fiát bántalmazó iskolatárssal, akinek a történetek miatt lelkiismeret furdalása van, ám az édesanya határozott véleménye, hogy a verekedésnek nem lehetett köze a fia tettehez. A műsorvezető tovább faggatta az anyukát az incidenssel összefüggésben, de ő hajthatatlan maradt, szerinte a fia nem tett szándékosan kárt magában amiatt, hogy iskolatársa korábban bántalmazta. A műsorvezető tovább kérdezte az anyukát a tisztázatlan körülményekről, mire válaszképp az anya csak reményét tudta kifejezni, hogy baleset történt, a fiára csak ráfröccsent a benzin, nem pedig szándékosan locsolta le magát. Az édesanya a riport közben többször elsírta magát, amikor a műsorvezető a fiú jelenlegi állapotáról és a történetekről érdeklődött.

A kifogásolt műsorszám rendkívül érzékeny témát vetett fel, hiszen az eset körülményei tisztázatlanok, nem zárható ki, hogy a fiú ily módon próbált véget vetni az életének. A riport nyomtatékosította, hogy az iskolában egy idősebb társtól elszenvedett agressziót követően történt a tragédia, azt sugallva, hogy a két esemény összefügghet. A kiskorú áldozat tetteinek az iskolai verekedésen kívüli, egyéb lehetséges okairól nem esett szó, családi körülményeire, lelki állapotára nem világítottak rá. Nem derült ki az sem, hogy a gyermek miként férhetett hozzá a benzinhoz.

A III. korhatári kategóriába sorolt alkotások már foglalkozhatnak érzékenyebb témákkal, mivel azonban a 16 év alattiak korlátozott élettapasztalataik következtében még nehezebben ítélik meg az elhangzottakat, a szerkesztőknek különös körültekintéssel kell eljárniuk a műsor készítésekor.

A jelen ügy tárgyát képező műsorszám szerkesztése ezen elveket nem tükrözte, a műsorszámokban a nézők tájékoztatása mellett, a hír tárgyát képező esemény bemutatása kapcsán számos, a kiskorúak érzelmi szellemi, erkölcsi fejlődését kedvezőtlenül befolyásoló, számukra káros tartalom is szerepelt (síró édesanya és családtagok). Az ilyen érzelemkiváltó hatásokkal szemben a gyermekek még sokkal kiszolgáltatottabbak, mivel még nem áll rendelkezésükre az a fajta élettapasztalat, melynek segítségével el tudnák különíteni a számukra ártalmas hatásokat, illetve kritikusan kiszűrni a hatásvadász jeleneteket, így a látottak, hallottak szorongást idézhetnek elő bennük, káros hatással lehetnek mentális és pszichés fejlődésükre. A riport és a beszélgetés egésze hol azt sugallta, hogy öngyilkosságról, hol pedig azt, hogy balesetről van szó.

A műsorszám második kifogásolt összeállításában (07.44.58-07.52.28) a kerekegyházi gyilkosság részleteit, háttérét, továbbá az elkövető személyiségét elemezte a Médiaszolgáltató egy kriminál-pszichológus segítségével.

Egy 45 éves férfi megölte az élettársát, majd feladta magát, de részleteket a büntető eljárást lefolytató hatóság kegyeleti okokból nem közölt. A tett brutalitására csak a műsorvezető kérdéseiből következtethetett a közönség.

Műsorvezető: *„Hát, azt kell mondanom, gyakorlatilag idézhetetlen az, ahogy ez az ember végzett az élettársával, olyan bestiálisan, gyakorlatilag elkezdte darabolni. Mi visz rá egy embert ilyenre? Akkor azt hogy magyarázza meg nekem, hogy megfojtja, elkezdi csonkolni, tehát nyilvánvalóan működik az indulat, majd egyszer csak betelefonál a rendőrségre, és azt mondja, hülyeséget csináltam.”*

Aggályos volt továbbá a bűncselekmény gunyoros hangvételű felkonferálása is, melyben a műsorvezetők viccelődtek a tett súlyosságával: *„Aztán egy egészen elképesztő történettel folytatjuk. Nem bírta feldarabolni élettársát. Ezért felhívta a rendőrköt. Hogy segítsenek?”*. Az összeállításban helyet kapott a Médiaszolgáltató „Tények” című műsorszámának riportja is, melyben több szomszéd is nyilatkozott, akik az elkövetőt teljesen hétköznapi, tisztelettudó, szimpatikus személyiségként, jó emberként írták le. A bejátszás képi anyagát a férfi lakókörnyezete adta.

A stúdióbeszélgetés előtt telefonon kérdezték az elkövető egyik kollegáját, aki semmilyen jelét nem látta a „változásnak”. A kriminál-pszichológus – részletek hiányában – lelki oldalról közelítette meg a bűncselekményt. Az elkövetőt az ún. borderline személyiség típusba sorolta. A továbbiakban ezt a fajta személyiségzavart elemezte bővebben. A férfit úgy jellemezte, mint akinél egy hirtelen, robbanásszerű kitörésben nyilvánult meg az agresszió, melynek oka valamiféle megszegyenítés, vagy birtokvesztés miatt felerősödött indulati állapotban bekövetkezett teljes önkontrollvesztés lehetett.

A szakértői elemzés szóban részletezte a feltételezett történéseket, melynek keretében a következő kifejezések hangzottak el: *„Ízekre szaggatta”, „bestiálisan, gyakorlatilag elkezdte darabolni”, „kellett hozzá egy kés is, amivel ő aztán megcsonkítja”*).

A műsorszám harmadik kifogásolt összeállítása (08.35.59-08.45.39) Damu Roland bírósági ítéletéről szólt. A színészre egykori barátnője személyi szabadságának megsértése, súlyos testi sértése és megerőszakolása miatt első fokon hat év börtönbüntetést szabtak ki.

Az összeállítás kiskorúak szempontjából leginkább problematikus eleme az áldozat nyilatkozata volt, aki sírógörcs közepette próbálta meg elmondani, hogy milyen megaláztatások érték.

Az összeállításban szerepeltek azok a képsorok, amin Damu Roland az ítélethirdetés után – bizonyítékok hiányára hivatkozva – megkérdőjelezte az ítéletet és egyben az igazságszolgáltatás joggyakorlatát, jogalkalmazását (08.37.37): *„Ha egy nő bevádol valakit, akkor a bírónő eldönti, hogy kinek hisz, és a bírónő neki hitt, de egyszerűen ez nevetséges.”* *„Hát ilyen, hogy nemi erőszak, ez abból áll, hogy odamegy egy nő, és azt mondja, megerőszakolt, nincsen semmiféle bizonyíték rá, de ilyen esetekben nem is kell, milyen világ ez?”* (08.37.50)

A színész nem számított erre a büntetésre, az összeállításban elmondta, hogy bizonyítékokat fog hozni arra vonatkozóan, hogy volt barátnője hazudik.

A bejátszás egyik legmegindítóbb jelenetében a volt barátnő sírógörcsrel küszködve mondta el, hogy a színész és ügyvédje miatt a közéletben és a médiában már több megaláztatás érte és emiatt nem tud senkivel sem kapcsolatot kialakítani.

A műsorvezető többször utalt Damu Rolandnak a bírói függetlenséget megkérdőjelező – sajtónak tett – nyilatkozatára, miszerint a sértett egy befolyásos barátjának hatására hozta ezt az ítéletet a bíróság, az információt azonban a nő ügyvédje nem kommentálta, illetve a műsorvezető sem fejtette ki bővebben.

A stúdióbeszélgetésben két szakértőt szólaltattak meg, az ELTE büntetőeljárás-jogi tanszék vezetőjét és telefonon a sértett ügyvédjét. Mindketten hangsúlyozták, hogy az ítélet súlyossága a kiszabott évek számában nem meglepő, sokkal inkább átlag alatti, és a továbbiakban is az a kérdés, hogy megalapozott-e az ítélet.

A kifogásolt tartalmakat és jeleneteket a határozat melléklete részletesen tartalmazza, a kifogásolt jelenetek pontos kezdési időpontjának egyidejű megjelölésével. A határozat melléklete jelen határozat elválaszthatatlan részét képezi. A melléklet rögzíti és részletezi a határozat törzsszövegében szereplő jogalkalmazói megállapítások pontos tényállási alapját.

A Médiatanács a Médiaszolgáltató vonatkozó nyilatkozataival összefüggésben az alábbiakat állapította meg:

Az Mttv. III. és IV. korhatári kategória törvényi tényállásának összevetéséből megállapítható, hogy a III. kategória esetében a jogalkotó nem nevesítette azokat a tartalmakat, amelyek káros hatással lehetnek a 12 éven aluliak személyiségfejlődésére, hanem általánosságban félelemkeltésre alkalmas vagy az adott korosztály számára befogadhatatlan – számukra érthetetlen vagy félreérthető – tartalmakat rögzít a törvényi szabályozás. A IV. kategória ezzel szemben külön nevesíti az erőszakra és szexualitásra való utalást, mint olyan elemeket, amelyeknek eleve káros hatása lehet, a „különösen azálta” fordulat pedig arra utal, hogy a törvényalkotó nem zárta ki a kedvezőtlen befolyásolás megvalósulását a nevesített tartalmakon kívüli egyéb tartalommal sem.

A műsorszámok napközbeni közzététele akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem, illetve ha a problémás részek a 12 év alatti korosztály számára feldolgozhatók, a serdülők pedig önállóan is megérthetik az elhangzottakat. A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete is megerősítette, hogy a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságjognak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen értékek maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce.

A bíróság több esetben kifejtette, hogy – a fentiekből kiindulva – a kategorizálás első lépcsőjében meg kell vizsgálni a műsorszám tartalmát. Ha ennek során az derül ki, hogy erőszakra, szexualitásra való utalást, vagy más, a védendő korosztály szempontjából problémás témát tartalmaz, akkor vizsgálni kell azt is, hogy a jogsértőnek ítélt tartalom milyen kontextusban jelenik meg, mennyire fajsúlyos a műsorszámon belül, illetve a műsorszám tartalmaz-e a kiskorúak számára elhatárolódást lehetővé tevő eszközöket. Végül pedig összességében értékelni kell az adott korosztályt a műsorszám megtekintésekor érő lehetséges káros hatásokat.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.250/2006/6. számú ítélete a műsorszámok korhatár-besorolásával kapcsolatban kimondta, hogy kiskorú néző tehát lehet óvodás, illetve iskolás gyerek is, ugyanaz a műsor más hatást vált ki egy 6 éves, és mást egy 12, vagy 16 éves nézőben. Ezért kiemelten fontos a műsorszámok megfelelő minősítése, közzététele korhatár szerint.

A Legfelsőbb Bíróság egyik eseti döntésében megállapította, hogy a kiskorú különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védettséget éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.

Több esetben kifejtette továbbá a bíróság, hogy amennyiben valamely műsorszám olyan elemeket tartalmaz, amelyeket besorolásuk esetén magasabb kategóriának megfelelően lehetne csak sugározni – éppen a minősítésnél való megszorító eljárásra, továbbá a védendő korosztályra tekintettel – az egész műsorszámot eggyel magasabb kategóriába kell sorolni és annak megfelelően sugározni.

A Fővárosi Ítéltábla korábbi ítéleteiben (pl. 2.Kf.27.065/2004/3. sz.) megerősítette, hogy a korhatár helyes meghatározásánál a műorszám kiskorúakra gyakorolt összhatását kell figyelembe venni, vagyis egységesen, az egész filmet szemlélve kell elemezni, nemcsak a szóhasználatát, hanem a képi megjelenítését, a hang- és zenei aláfestését, a tartalmi mondanivalóját is ahhoz, hogy megfelelő mérlegelési szempontok álljanak rendelkezésre a döntés meghozatalánál.

A sérelmezett műorszám műfaját tekintve reggeli információs magazin, melyben aktuális közéleti témákról beszélgetnek a műsorvezetők a meghívott vendégekkel.

A műorszám tartalmi vizsgálata alapján kétségtelenül megállapítható, hogy több szegmense tartalmazott erőszakra való utalást: a sérelmezett összeállítások tragédiákat, agresszív cselekményeket (életveszélyes sérüléssel járó baleset vagy öngyilkossági kísérlet, emberölés, fizikai bántalmazás és nemi erőszak egy párkapcsolatban) dolgoztak fel, amelyek ugyan vizuálisan nem, ám fikcióként megjelentek és verbálisan részletesen bemutatásra kerültek.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatával ellentétben a benzinnel magát felgyújtó tízéves fiú tragédiájáról szóló műorrész nem tartalmazott baleset-megelőzési információkat, a háztartásban tárolt tűzveszélyes anyagokról az összeállításban, illetve a stúdióbeszélgetésben nem esett szó. Az eset feldolgozásának időpontjában a tragédia valódi okáról, a gyermek érzelmi állapotáról, lehetséges motivációiról semmit nem lehetett tudni, ennek ellenére a riporter, illetve a műsorvezető azt sugallta, hogy öngyilkossági kísérlet történt egy iskolatárstól elszenvedett bántalmazás miatt. A műorrészek egyértelműen a tragédia részleteinek és sokkoló következményeinek bemutatására fókuszáltak. Az alig három perces riport 20 másodpercen keresztül (07:22:19 – 07:22:40) az intenzív osztály előtt zokogó édesanyját mutatta, aki ezt követően bejelentette, hogy a fia még mindig életveszélyes állapotban van. A stúdióbeszélgetésben az alábbi típusú kérdések és válaszok domináltak:

Műsorvezető: *„Hogy néz most ki?”*

Édesanya: *„Az állától a lábujjáig be van kötve, csövek lógnak ki belőle”.*

Műsorvezető: *„Mi vár rá?”*

Édesanya: *„Legalább egy fél éves rehabilitáció, tüdőgyulladás a fekvéstől, majd a hegek, amik maradnak.”*

A Médiaszolgáltató úgy nyilatkozott, hogy az esetet ugyan szóban részletesen bemutatták, de feszültséget keltő akusztikus és képi elemeket nem alkalmaztak. A Médiatanács a Médiaszolgáltató érvelése kapcsán, a műorszám megtekintését követően megállapította, hogy a riport kimondottan drámai hangvétellű volt, az abban szereplő édesanya az összeállítás során többször elérzékenyült, láthatóan érzelmileg instabil állapotban volt, mely képeket a zenei aláfestés felerősített.

A bemutatás azért lehetett ártalmas a 16 éven aluliak személyiségfejlődésére, mert a jogalkotó által védeni kívánt korosztály tagjai ezen érzelmekiváltó hatásokkal szemben – életkorukból adódó mentális és érzelmi fejlettségükre tekintettel – kiszolgáltatottak, nem tudják kiszűrni a hatásvadász elemeket, így a látottak szorongást kelthetnek bennük.

További problémás elem, hogy a gyermek cselekedetének érzelmi háttere, lehetséges okai tekintetében a riport és a beszélgetés nem zárult megnyugtató, egyértelmű lezárással, mely javarészt a műsorvezetőnek, a fiú esetleges öngyilkosságára utaló több alkalommal is feltett kérdéseiből adódott. A műorszegmensek eközben a fiú tettének sokkoló következményeit indokolatlan részletességgel taglalták.

A második (kerekegyházi gyilkosság) és harmadik (Damu Rolandot elítélték fizikai bántalmazás és nemi erőszak miatt) kifogásolt műsor rész tekintetében a Médiaszolgáltató előadta, hogy azok ugyan erőszakos bűncselekményeket dolgoztak fel, de ezeket a cselekedeteket egyértelműen elítélendő, negatív magatartásként jelenítették meg, az utóbbi összeállításban pedig azt is bemutatták, hogy a szabadságvesztés büntetés milyen negatív hatással van az elítélt fizikai és pszichés állapotára.

A két összeállítás bűnügyi magazinba illő riporthoz hasonló részletességgel számolt be a bűncselekményekről, melynek keretében szakértők is megszólaltak az összeállításokban. A műsorszám keretében az ügyek szenzációkeltő bemutatása itt is tetten érhető volt a műsorvezetők a „szörnyű tragédia”, „az egészen elképesztő történettel folytatjuk”, a „gyakorlatilag idézhetetlen, ahogyan ez az ember végzett az élettársával”, illetve a „majdnem elájult az ítélettől Damu Roland” fordulatokkal jellemezték a bemutatott eseteket. Az esetek egy reggeli információs magazinműsorban szerepeltek, amely az egymást követő, bűncselekményeket feldolgozó összeállítások révén inkább bűnügyi magazinná vált.

Összegzés:

A műsorszámokban megjelenő deviáns magatartásformák, szélsőséges konfliktusmegoldások, agresszív cselekmények halmozott, hatásvadász, és információk hiányában több esetben feltételezésekkel tűzdelt bemutatása, verbális részletezése a műsorszám eggyel magasabb, az Mttv. 9. § (5) bekezdésében rögzített IV. korhatári kategóriába sorolását indokolta volna. Az egyes szegmensek részletes elemzése alapján kijelenthető, hogy az esetek alapvetően nem baleset- vagy bűnmegelőzési, illetve tájékoztatási céllal kerültek adásba, hanem a Médiaszolgáltató bulvárhírként kezelte azokat, és így is dolgozta fel, az egyes műsorszegmensekben nem a tényszerű tájékoztatást, hanem az érzelmi bevonódást elősegítő elemek kerültek a tudósítások középpontjába.

Mind ezek alapján a Médiatanács megállapította, hogy mind a témaválasztás, mind a feldolgozás alkalmas volt a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. Mind ezek okán a Médiaszolgáltató azáltal, hogy a műsorszámot nem tartalmának megfelelő korhatári kategóriába sorolta és nem annak megfelelő időpontban sugározta, megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdésében és a 10. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt előírásokat.

Az Mttv. 31. § (2) bekezdés megsértése

Az Mttv. 31. § (2) bekezdés első mondata előírja, hogy a közönséget a termék megjelenítésről tájékoztatni kell, második mondata pedig rögzíti, hogy a figyelemfelhívásnak a termék megjelenítést tartalmazó műsorszám elején és végén, valamint – ha a műsorszámot reklámblokk szakítja meg – a reklámblokkot követően elhangzó/megjelenő optikai vagy akusztikus jelzésnek kell lennie:

„A nézőket egyértelműen tájékoztatni kell a termék megjelenítés tényéről. A termék megjelenítést tartalmazó műsorszám elején és végén, valamint a műsorszámot megszakító reklámokat követően a műsorszám folytatásakor a termék megjelenítésre - optikai vagy akusztikus módon - fel kell hívni a figyelmet.”

A Médiatanács megállapította, hogy a 2011. szeptember 13-án sugárzott „Mokka” című műsorszámában az egyik reklámszünetet követően, 08 óra 33 perckor a Médiaszolgáltató arról tájékoztatta a nézőket, hogy a műsorszám termék megjelenítést tartalmaz, majd 08 óra 35 perckor bemutatta az sms-szavazáson megnyerhető nyereményeket, ezt követően azonban a termék megjelenítésre vonatkozó tájékoztatás nem jelent meg egyszer sem a műsorszám folyamán.

A Médiaszolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a nyeremények bemutatása termék megjelenítés volt, ezért a nyeremény megjelenítés a termék megjelenítés szabályai szerint történt.

Az Mttv. a fogyasztói érdekek védelmét szem előtt tartva egyértelműen fogalmaz a tekintetben, hogy a termék megjelenítés tényéről az azt tartalmazó műsorszámot megelőzően, követően, illetve a reklám-megszakításokat követően is tájékoztatni kell a nézőket.

Jelen határozat tárgyát képező esetben a figyelemhívás – a Médiaszolgáltató által is elismerten – hiányos volt, a műsorszámban a termék megjelenítést tartalmazó műsorrész végén nem jelent meg az előírt tájékoztatás, és ezáltal sérült az Mttv. 31. § (2) bekezdése.

Az Smtv. 20. § (3) bekezdés megsértése

A vizsgált „Mokka” című műsorszámban a 08.45.43 és 08.52.45 között sugárzott műsorrészben a Médiaszolgáltató az „Elhurcolva” című amerikai filmről készített összeállítást sugárzott. Ebben a műsorrészben a Médiaszolgáltató levetítette a hazai bemutatás előtt álló filmalkotás hivatalos trailerét (reklámját) – 2 perc 15 másodpercben –, majd az ezt követő rövid beszélgetés alatt részletekben megismételte azt.

A Médiaszolgáltató az Smtv. 20. § (3) bekezdésének megsértésére is kiterjesztett hatósági eljárás során tett nyilatkozatában kifejtette, hogy a film bemutatásáért ellenszolgáltatást nem kapott, de ennek a törvénysértés megállapítása során nincs jelentősége, mert a burkolt kereskedelmi közlemény fogalmának második fordulata alapján a jelenlegi esetben azt szükséges vizsgálni, hogy a műsorrész a kereskedelmi közlemények céljait szolgálta-e úgy, hogy közben a Médiaszolgáltató ezt nem jelezte a közönség számára.

A burkolt kereskedelmi közlemény fogalmát az Mttv. 203. § 4. pontja így határozza meg: *„Olyan kereskedelmi közlemény, amelynek közzététele természetét tekintve megtéveszti a közönséget. Burkolt reklámnak minősülhet a kereskedelmi közlemény céljait szolgáló közlemény abban az esetben is, ha nem ellenszolgáltatás fejében került közzétételre”.*

A kereskedelmi közlemény fogalma az Mttv. 203. § 20. pont alapján: *„olyan médiatartalom, amelynek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen tartalmak fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében, vagy önreklámozás céljából kísérik a médiatartalmakat, vagy szerepelnek abban. A kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a reklám, a támogatást nyújtó nevének, védjegyének, arculatának vagy termékének megjelenítése, a televíziós vásárlás és a termék megjelenítés”.*

Az Smtv. 20. § (3) bekezdése értelmében *„a burkolt kereskedelmi közlemény médiatartalomban történő közzététele tilos”.*

Az idézett fogalom-meghatározások alapján burkolt kereskedelmi közleménynek minősülnek az olyan kereskedelmi közlemények, amelyek a közzététel tekintetében megtévesztőek, azaz a közönség a közlemény valódi természetét (kereskedelmi jellegét) nem tudja felismerni, valamint az ilyen módon közzétett közlemények akkor is, ha azért nem felelnek meg a kereskedelmi közlemény fogalmának, mert nem ellenszolgáltatás fejében kerülnek közzétételre, azonban a kereskedelmi közlemények céljait szolgálják, azaz áru, szolgáltatás vagy arculat közvetlen vagy közvetett népszerűsítésére irányulnak.

Az összeállítás egyharmadában kizárólag a film direkt reklámját láthatták a nézők, majd ezt a fennmaradó időben – a beszélgetés háttérében, illetve időnként teljes képernyőn – megismételték, így elmondható, hogy a mindössze hét perces szegmens legnagyobb részében a film akció-jeleneteit láthatták a nézők.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám ezen műsorrésze kereskedelmi célokat szolgált, közvetlenül népszerűsítette a filmet, melyet 2011. szeptember 22-én kezdtek vetíteni a hazai filmszínházak.

A reggeli információs magazinokban gyakran láthatók összeállítások és ehhez kapcsolódó beszélgetések kulturális programokról, melyek közzététele önmagukban nem ütközik a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételeinek tilalmába. A jelen határozat tárgyát képező műsorszám szegmensének a kereskedelmi közlemény törvényi fogalmában szereplő „*közvetett vagy közvetlen népszerűsítő*” jellege, mint fogalmi elem ott ragadható meg, hogy az eljárással érintett műsorrészt a filmalkotás direkt formában történő reklámja, promóciója uralta, annak bemutatására épült. Összhatását tekintve a szegmens kizárólag a filmalkotás megtekintésére ösztönzött, e célhoz illeszkedett az a tény, hogy a célközönséghez tartozó, a műsorban résztvevő beszélgetőtársak utaltak arra, illetve a műsorrész végén az egyik műsorvezető is kijelentette, hogy biztosan megnézi a filmet, ami egyfajta közvetett felhívásként értelmezhető.

Mindezek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a műsorrész kimerítette a burkolt kereskedelmi közlemény fogalmának második fordulatát, azaz a bemutatás kereskedelmi célokat szolgált, a reklámfilm bejátszása, majd megisméltése közvetlenül népszerűsítette a filmet, és ezáltal sérült az Smtv. 20. § (3) bekezdése.

A Médiatanács által feltárt jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmény:

Az Mttv. 9. § (5) bekezdés, a 10. § (1) bekezdés c) pontja:

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése és a 10. § (1) bekezdés c) és f) pontja megsértése miatt alkalmazandó jogkövetkezmény megállapítása során a Médiatanács az alábbiakat mérlegelte:

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig két alkalommal állapította meg jogerősen az Mttv. fenti rendelkezéseinek megsértését a Médiaszolgáltató vonatkozásában, a következő határozatokban:

- A Médiatanács 110/2012. (I. 18.) számú határozatában az Mttv. 9.§ (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt 500.000 forint, az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértése miatt szintén 500.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.
- A Médiatanács 321/2012. (II. 15.) számú határozatában az Mttv. 9.§ (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt 2.500.000 forint, az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértése miatt pedig 1.500.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezménye abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtsége nem állapítható meg.

A kiskorúaknak az Alkotmányból és az Mttv.-ből is levezethető kiemelt védelmére tekintettel a Médiatanács nem tekinthette csekély súlyúnak az elkövetett jogsértéseket. A Médiatanács emellett megállapította, hogy a jogsértések ismételtsége az Mttv. 9. § (5) bekezdés és a 10. § (1) bekezdés c) pontja esetében is megállapítható a fenti határozatok tükrében.

A Médiatanács a hatályos szabályozási környezettel összhangban és a kialakított szankció-alkalmazási gyakorlatának megfelelően az Mttv. 187. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények közül a bírság alkalmazása mellett döntött, mivel a vonatkozó jogsértések vonatkozásában e közjogi eszközt ítélte a legalkalmasabbnak arra, hogy a jogsértőt visszatartsa a jövőbeni jogsértések elkövetésétől. A Médiatanács úgy ítélte meg, hogy az egyedi ügyekben, az ügy sajátosságai mentén végrehajtott mérlegelés alapján

megállapított, a jogsértésekkel arányos bírság kellő visszatartó erővel rendelkezik a további jogsértések tekintetében.

A Médiatanács tekintettel arra a tényre, hogy a Médiaszolgáltató a jogsértés elkövetésének időpontjában hatályos műsorszolgáltatási szerződése a Médiaszolgáltató hatósági szerződésének hatályba lépése napján hatályát veszítette, megállapította, hogy a – nem hatályos műsorszolgáltatási szerződésen alapuló – kötbér szankció jelen jogsértések vonatkozásában (már) nem alkalmazható a Médiaszolgáltatóval szemben.

A Médiatanács 1326/2011. (X. 5.) számú határozatában jelentős befolyásoló erejű médiaszolgáltatóként azonosította a Médiaszolgáltatót. Tekintettel a jogsértések e határozat meghozatala előtti időpontjára (2011. szeptember 13.), jelen eljárásban a kiszabható bírság maximális összege vonatkozásában még az Mttv. 187. § (3) bekezdése bb) pontja, tehát az ötvenmillió forint az irányadó.

A Médiatanács a bírság összegének meghatározásakor figyelembe vette azt aényt is, hogy bár a jogsértések vonatkozásában az ismételtség megállapítható, hiszen a Médiatanács ugyanazon törvényhely megsértése miatt jogerős határozatban már két alkalommal bírság szankciót alkalmazott a Médiaszolgáltatóval szemben, ezen határozatok azonban a jelen ügy tárgyát képező műsorszám sugárzását követően születtek meg, illetve ezen bírságoló határozatok alapját a Médiaszolgáltató jelen jogsértése utáni időpontokban elkövetett törvénysértései képezték.

A Médiatanács az Mttv. 9. § (5) és 10. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezés megsértése miatt az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) pontja alapján a Médiaszolgáltatót, a kiszabható bírságmaximum 5%-ának megfelelő összegű, **2.500.000 Ft, azaz kétmillió-ötszázezer forint bírság megfizetésére kötelezte**, mely mértékű bírság kiszabása révén egy újabb jogsértés esetén alkalmazandó bírság szankció összegének megállapításakor érvényesülhet a fokozatosság és előreláthatóság elve.

A jogsértés miatt jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés bb) alpontja jelenti:

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt - a jogsértés jellegétől függően - a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal - a (7) bekezdés figyelembevételével - a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig..”

A Médiatanács az Mttv. 9. § (5) és 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése tekintetében a jogkövetkezmény fajtájának és mértékének megállapítása során az Mttv. 187. § (2) bekezdésében rögzített mérlegelési szempontok közül figyelembe vette a jogsértés súlyán és ismételtségén túl az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számát.

A Médiatanács az érdeksérelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek száma tekintetében az AGB Nielsen Médiakutató Kft. adataira hivatkozik, melyek alapján a 4-17 korosztály 1,5 százaléka választotta a műsorszámot az aktuális kínálatból, e korosztály több mint négyezer tagja nézett legalább egy percet az eljárás tárgyát képező adásból.

Mindezek okán is jelen törvénysértések kapcsán a Médiatanács a bírság szankció alkalmazás mellett döntött, mivel ezen jogkövetkezményt ítélte a legalkalmasabbnak a Médiaszolgáltató a további jogsértésektől való visszatartására.

A Médiatanács külön tekintettel volt arra, hogy egy esetleges újabb jogsértés esetén alkalmazandó szankció esetén érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdésében meghatározott további mérlegelési szempontok a jelen jogsértések tekintetében nem értékelhetők.

Az Mttv. 31. § (2) bekezdés megsértése

A termékmegjelenítés szabályainak megsértését a Médiatanács 1257/2011. (IX. 21.) sz. határozatában állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben, és a jogsértés miatt az Mttv. 186. § (1) bekezdés szerinti, felhívás jogkövetkezményét alkalmazta.

A Médiatanács a jelen eljárás tárgyát képező jogsértést csekély súlyúnak tekintette, tekintettel arra a tényre, hogy a termékmegjelenítésről szóló tájékoztatást egy műsorszámába ékelt kereskedelmi közlemény közzétételét követően, a műsorszám folytatásakor, egy alkalommal mulasztotta el közzétenni a Médiaszolgáltató.

A Médiatanács a fentiek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében rögzített figyelmeztetés, illetve a jövőbeli jogsértésektől való tartózkodásra történő felhívás alkalmazása mellett döntött.

Az Smtv. 20. § (3) bekezdés megsértése

A Médiatanács a 384/2012. (II. 22.) számú határozatában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató az általa 2011. november 4-én sugárzott „Esküdj!” című műsorszámával megsértette az Smtv. 20. § (3) bekezdésében foglaltakat, amely miatt az Mttv. 186. § (1) bekezdés szerinti jogkövetkezményt alkalmazta. Ezen határozat azonban nem jogerős, továbbá a jelen ügy tárgyát képező műsorszám sugárzását követően született meg, illetve a határozat alapját a Médiaszolgáltató jelen jogsértése utáni időpontban elkövetett törvénysértése képezte, ezért jelen esetben nem volt figyelembe vehető.

Mindezekre tekintettel a Médiatanács az Smtv. 20. § (3) bekezdésének megsértése miatt az Mttv. 186. § (1) bekezdésében rögzített figyelmeztetés, illetve a jövőbeli jogsértésektől való tartózkodásra történő felhívás alkalmazása mellett döntött.

A Médiatanács az Mttv. 182.§ (1) bekezdés ba) és bg), valamint c) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A hatósági eljárás során a Ket. 153. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest 2012. február 29.

A Médiatanács
nevében

Szalai Annamária
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag

Kapják:

1. személyes adat

Melléklet a Médiatanács 415/2012. (II. 29.) számú határozatához:

**Az Mttv. 9. § (5) bekezdés és 10. § (1) bekezdés c) pont megsértését megvalósító
műsorrészek tartalma a 2011. szeptember 13-án sugárzott „Mokka” című
műsorszámban**

A műsorszámban előforduló, a kiskorúak szempontjából sérelmes elemek:

06:56:39-06:57:02

A műsorvezetők az aznapi adás főbb témái közül a kerekegyházi bűncselekményt a következőképpen konferálták fel:

Demcsák Zsuzsa: *„Aztán egy egészen elképesztő történettel folytatjuk, nem bírta feldarabolni élettársát.”*

Vujity Tvrtko: *„Ezért felhívta a rendőröket.”*

Demcsák Zsuzsa (gunyoros mosollyal): *„Hogy segítsenek?”*

Vujity Tvrtko: *„Nem, hát hogy egyszerűen épesztő magyarázatot nem lehet a kerekegyházi gyilkosságra találni. Megszólal az egyik rokon és a kriminálpszichológus is elmondja, mi visz rá arra egy embert, hogy miután megöli az élettársát, elkezd darabolni.”*

07:20:49-07:23:36

Vujity Tvrtko: *„Saját édesanyja sem érhet ahhoz a kisfiúhoz, aki a múlt héten felgyújtotta magát. A tíz éves Attila az állától a lábfejéig be van kötözve, az orvosok szerint bőrátültetést kell végezni rajta. A beavatkozást csak abban az esetben lehet megkezdeni Attilán, ha már túl van az életveszélyen.”*

A 2011. szeptember 11-i Napló összeállítás narrációja: *„Pénteken reggel kilenc órakor egy végtelenül elkéseredett édesanya érkezik Budapestre a dombóvári vonattal, nem egyedül jön, bátyja és unokahúga is elkíséri. Nagyon nehéz pillanatok várnak most rá. Katalin hétfő óta alig aludt, most először láthatja kisfiát a tragédia óta. A tízéves Attila a Bethesda kórház intenzív osztályán fekszik mesterséges altatásban és lélegeztető gépen tartják. Öt napja az orvosok a kisfiú életéért küzdenek és a végtagjaiért. Teste több mint ötven százaléka ugyanis nagyon súlyosan megégett. A szörnyű tragédia hétfőn délután történt, miután – egyelőre nem tudni, van-e összefüggés a kettő között – délelőtt Attilát az iskolában megverte egy nála három évvel idősebb diáktársa.”*

(...)

Narrátor: *„Katalin kint a ház mögött mutatja, hol gyújtotta fel magát kisfia hétfőn délután.”*

Katalin: *„Itt gyújtotta a tüzet, itt, meg itt meglátszik az ágak, és jöttek este a rendőrök, ide fölmásztak ide éjjel egykor, akkor itt találtak valami dunsztosüveget, valami folyadékkal, meg a gyereknek az összeégett papucsát, meg akkor a faleveleket, ilyesmit. Mikor elmentünk a mentővel, akkor a gyereknek csak a parázsló ruháját, öngyújtót, ilyesmit találtak, amit ugye el is vittek.”*

07:33:56-07:40:19

Vujity Tvrtko: *„Pontosan tudja már, hogy mi történt?”*

Katalin: *„Nem, nem tudom, tegnap beszéltem a gyermekkel aki bántalmazta, ő bocsánatot kért a verekedésért, nagyon sajnálja és lelkiismeret furdalása van. Nem hibáztatom érte, minden gyerek verekszik, olyan gyerek nincs, amelyik nem verekszik az iskolában, vagy otthon, úgyhogy...”*

(...)

Vujity Tvrtko: *„Ha tippelni kellene, mit gondol, ennek a bizonyos iskolai verekedésnek, ami egy nagyobb verekedés volt, hiszen orvoshoz is kellett vinni a gyerekét, ennek a verekedésnek lehetett köze a délutáni tragédiához, vagy nem?”*

Katalin: „Nem, nem, úgy gondolom, hogy nem, mert Attila, nem hiszen, hogy szándékosan tett volna magában kárt, azért, mert ez a gyerek bántotta az iskolában.”

Vujity Tvrtko: „Attila hazament, elmondta önnek, hogy volt ez a verekedés.”

Katalin: „És hogy be kell menni az osztályfőnökhöz, mert orvoshoz kellett vinni, és hogy reggel menjek be az osztályfőnökhöz, mert szeretne velem az osztályfőnök beszélni, hogy mi történt az iskolában, utána kiment játszani, úgy, ahogy minden nap ki szokott menni az udvarra játszani, és rá olyan 10-15 percre jött be a gyerek azzal, hogy segítsék, mert összeégette magát.”

(...)

Vujity Tvrtko: „Kiment Attila, és akkor beszaladt, hogy meggyulladt, vagy hogy ég?”

Katalin: „Igen, anyaszült meztelenül, összeégve ért be a konyhaajtóba, hogy anya, segíts, mert összeégtem.”

Vujity Tvrtko: „Katalin, el tudja azt képzelni, mert annyira hihetetlen, hogy egy kisiú, ugye meztelenül rohan be, vagy letépte a ruháját, vagy előtte leszedte, hogy ez egy direkt cselekvés volt, tehát, hogy leöntötte magát, és meggyújtotta magát, vagy mi történhetett, leesett a benzines kanna és ráfröccsent a benzin?”

Katalin: „Én nagyon merem remélni, legalábbis úgy gondolom, hogy csak ráfröccsent a benzin, és nem szándékosan locsolta le magát, de erre a kérdésre csak Attila tudja megadni a választ, ha olyan állapotba kerül, hogy tudjon válaszolni.”

(...)

Vujity Tvrtko: „Testvérek hogyan viselik?”

Katalin: „Hát, nagyon nehezen, főleg a nagyobb, mert ő végignézte az egészet, ő benne nagyon nyomot hagyott.”

Vujity Tvrtko: „Bocsánat, hogyha végignézte, akkor látta azt, hogy pontosan mi történt?”

Katalin: „Azt, hogy pontosan mi történt nem, ő már csak onnan látta, amikor a gyerek szaladt lefele, hogy segítséget kérjen a dombról, igen, hogy ő össze van égve. Ő próbált segíteni menteni a testvérét, locsolgatta vízzel, a kisebbik pedig akkor ért haza, mikor a mentősök mindent megtettek azért, hogy életét mentsék az Attilának.”

(...)

Vujity Tvrtko: „Ugye jól tudom, hogy pénteken volt először bent a kórházban, néhány percre láthatta a gyermekét?”

Katalin: „Igen, mert akkor is vitték operálni.”

Katalin sírással küszködve: „Hát, őszintén szólva, ha az arcát nem láttam volna, akkor nem fogadtam volna el, hogy a saját gyerekemet látom, mert az állától a lába ujjáig be van kötve, mindenféle csövek lógnak belőle, szörnyűnek.”

07:40:22-07:40:38

Demcsák Zsuzsa: „Megölte élettársát, majd feladta magát a rendőröknek egy férfi tegnap hajnalban a Kecskeméthez közeli Kerekegyházán, az első hírek szerint a férfi megfojtotta a 49 éves asszonyt. Rövid reklám után a szörnyű tragédia részleteivel folytatjuk, maradjanak velünk!”

07:48:24-07:48:42

Vujity Tvrtko: „Hát, azt kell mondanom, gyakorlatilag idézhetetlen az, ahogy ez az ember végzett az élettársával, olyan bestiálisan, gyakorlatilag elkezdte darabolni. Mi visz rá egy embert ilyenre?”

Bilkei Pál: „Mindenképp a személyisége, mindenképp a személyiségében rejlik valami, ami robbanásszerű dologként jön elő.”

07:49:18-07:50:02

Vujity Tvrtko: „Azt mondja meg nekem, hogy ha van valakinek egy élettársa, és úgy dönt, hogy megöli, nyilvánvalóan ez elítélendő, és ne döntsön így soha senki, utána mi értelme van még megcsonkítani, meggyalázni magát a holttestet?”

(...)

Bilkei Pál: „Annyira dolgozik benn az indulat, annyira dolgoznak benne a feszültségek, a gyűlölet, a minden, hogy nem tudja abbahagyni, nem tud leállni, és itten volt az, hogy megfojtotta, volt ez, volt az, de hát kellett hozzá egy kés is, amivel ő aztán megcsönkítja és ezt és azt csinálja.”

Vujity Tvrtko: „Akkor azt hogy magyarázza meg nekem, hogy megfojtja, elkezd csonkolni, tehát nyilvánvalóan működik az indulat, majd egyszer csak betelefonál a rendőrségre, és azt mondja, hülyeséget csináltam?”

07:51:44-07:52:25

Vujity Tvrtko: „Említettem azt, hogy gyakorlatilag idézhetetlen az, ahogy végzett az áldozatával, illetve amit tett a holttesttel. Elképzelhető az, hogy ez egy indulati cselekmény, hirtelen haragú, és nem az, mondjuk egy későbbi bírósági szakaszban, nem az kerül megállapításra, hogy készült rá, tudatosan tette?”

Bilkei Pál: „Ez egy nagyon érdekes, a magyar nyelvben is benne van ez, az, amikor az ember nagyon dühös valakire, gyakran mondják, hogy ízekre szaggatta.”

Vujity Tvrtko: „Ízekre szaggatta, így van.”

Bilkei Pál: „Tehát ugyanez történt meg, ugyanez zajlott le, ha visszaemlékszik, pár héttel ezelőtt volt az asszony, aki az élettársát ugyanígy végezte ki és darabolta föl.”

08:37:57-08:38:34

Palácsik Tímea: „Legalább vége van a megaláztatásoknak (kezébe temeti az arcát és sír, szinte alig bír beszélni), ez a legnehezebb, hogy a ..., hogy amit a médiában mindig az ügyvédje is, meg mindenki hazudozott rólam. (A nyilatkozat közben a falban kapaszkodik meg.) Remélem, a megaláztatásoknak vége lesz! Nem tudok kialakítani senkivel sem kapcsolatot.”

Budapest, 2012. február 29.

A Médiatanács
nevében

Szalai Annamária
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag